

LOPPURAPORTTI: JÄNHIJOEN LATVA-ALUEIDEN KUNNOSTUSTOIMIEN SUUNNITTELU

1. Perustiedot

Diaarinumero: HAMELY/1865/2020
Päätöksen pvm: 5.5.2021
Päätös muutoshakemuksesta: 23.11.2021
Hakija: Heinijärven Suojelu ry (2762261-9) Elomaantie 74, 01900 Nurmijärvi
Myönnetty avustus: 8120 €, kuitenkin enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista.
Hankkeen toteutusaika: 30.11.2021 – 31.12.2022 (sisältää myönnetyn jatkoajan).

2. Hankkeen tausta

Jänhijoen latva-alueella olevien Heinijärven ja Jänijärven ekologinen tila on vain tyydyttävä. Alueella toimivat yhdistykset, Heinijärven Suojelu ry ja Jänijärven Seudun Suojeluyhdistys ry, ovat edistäneet jo vuosia vesienhoitoa alueellaan. Tietoa alueen vesien tilasta on kerätty jo paljon erilaisissa hankkeissa ja alueelta on teetetty erilaisia selvityksiä pääasiassa opiskelijatyönä. Sen sijaan Heinijärvestä Jänijärveen laskevan Heinijoen tilasta on hyvin niukasti tutkimustietoa, ja senkin on kymmeniä vuosia vanhaa.

Hankkeen tavoitteena oli:

- koota yhteen jo tehdyt selvitykset, tutkimukset ja kunnostustoimet
- tuottaa asiantuntija-arvio toimista, joihin seuraavaksi tulisi keskittyä
- muokata maanomistajien ja asukkaiden asenneilmapiiriä myönteiseksi yhteisten vesien tilan parantamiseen vaadittavien toimien toteutukseen

3. Toteutus

Hankkeen toteuttamista varten perustettiin hankeryhmä, johon tuli edustus molempien järvien suojeluyhdistyksistä. Hankeryhmää täydennettiin hankkeen kuluessa

- Jouko Elomaa, Heinijärven Suojelu ry
- Kimmo Järvinen, Heinijärven Suojelu ry
- Marja Mäkelä, Heinijärven Suojelu ry
- Timo Rätty, Heinijärven Suojelu ry
- Jan Löfstedt, Jänijärven Seudun Suojeluyhdistys ry
- Esko Lepänkoski, Jänijärven Seudun Suojeluyhdistys ry
- Pirjo Vesinen, Jänijärven Seudun Suojeluyhdistys ry
- Riitta Rantala, Jänijärven Seudun Suojeluyhdistys ry
- Tapio Alapoti (liittyi mukaan hankkeen aikana)

Hankeryhmä kokoontui 12 kertaa, kokoukset järjestettiin pääasiassa etänä.

Hankkeen toteutukseen vaikutti kaksi tekijää: korona ja Metsäkeskuksen rinnakkainen hanke. Korona esti suunniteltujen asukastilaisuuksien ja maanomistajatapaamisten

järjestämisen sekä ohjasi hankeryhmän työskentelyä etätapaamisiin. Lisäksi Metsäkeskus aloitti osittain täysin samansisältöisen hankkeen, eikä nähty tarkoituksenmukaisena tehdä samaa työtä kahteen kertaan.

Metsäkeskuksen vesienhoitohankkeen raportti valmistui 10.5.2022. Siinä suunniteltiin Heinijärven valuma-alueelle toimenpiteitä, joilla voidaan vähentää vanhoilta soilta Heinijärveen, Heinijokeen ja Jänijärveen tulevaa vesistökuormitusta ja eroosiota. Metsäkeskus esitti hankkeessaan:

- 19 laskeutusallasta
- 3 pohjapatoa
- 3 pohjapatosarjaa
- 60 metriä tulvatasannetta
- 2 tutkittavaa ojaa

Em. toimenpiteiden suunnittelu oli siis samaa työtä, jota tässä hankkeessa olisi tehty.

Hankkeen loppuvaiheessa tilattiin sedimentin laatututkimus Lounais-Suomen Vesi- ja ympäristötutkimukselta, raportti valmistu 30.11.2022. Sedimentin laatu selvitettiin molemmista järvistä ja niiden välisestä Heinijoesta.

Hankkeen tavoitteena ollut vuorovaikutuksen kehittäminen onnistui koronaolosuhteet huomioiden hyvin. Vuorovaikutus hoidettiin pääsääntöisesti yhdistysten nettisivujen kautta.

4. Tulokset

Hankkeen päätuloksia olivat

- Järvien perustietojen kokoaminen
- Sidosryhmien ja niiden roolien tunnistaminen sekä suhteiden luominen mm Heinijoen perkausyhtiöön
- Aktiivinen yhteistyö Metsäkeskuksen kanssa
- Soveltuvien vesistöhoitoratkaisujen tunnistaminen
- Viestinnän kehittäminen verkossa
- Sedimenttitutkimus
- Kalastotutkimus

5. Talous

Lounais-Suomen Vesi- ja ympäristötutkimus Oy laskutti 4443,24 € (sis alv 859,98 €). Muita kustannuksia ei hankkeelle muodostunut.

Omaa vastikkeetonta talkootyötä tehtiin 307,5 h, joka tarkoittaa 15 € tuntihinnalla 4612,5..

6. Jatkotoimenpiteet

Metsäkeskus jatkaa suunniteltujen vesienhallintatoimenpiteiden toteuttamista Heinijärven valuma-alueella. Lisäksi Metsäkeskus jatkaa vesienhallintoimenpiteiden suunnitteluja Jänijärven ympärillä sekä aloittaa toteuttamisen todennäköisesti 2023 tai 2024.

Tämä hankkeen jatkotoimenpiteet kohdistuvat Heini- ja Jänijärven välisen Heinijoen ratkaisujen suunnitteluun mm.

Lisäksi kehitetään vuorovaikutusta alueen asukkaiden ja mökkiläisten sekä keskeisten sidosryhmien kanssa. Vuorovaikutuksessa hyödynnetään digitaalisia menetelmiä.

Tammelassa 12.2.2023

Kimmo Järvinen